

Insect van de maand: Augustus 2007

Horzels: Oestridae, Gasterophilidae, Hypodermatidae.

Onder de naam horzel vallen een aantal soorten die tot een paar families behoren. Er bestaan nogal eens misverstanden over horzels en dazen. Deze laatste groep insecten zuigt bloed van zoogdieren, terwijl horzels dat niet doen. Horzels dragen eitjes op de haren van de poten (benen) en soms rond de mond van het dier.



Deze worden later opgelikt en ontwikkelen zich verder in neus of mondholte.

Omdat volwassen horzels weinig voedsel tot zich nemen, hooguit wat slobberen, leven ze niet lang. De monddelen zijn dan ook vrijwel onontwikkeld en vanwege hun korte levensduur kom je ze in de natuur als volwassen dier dan niet snel tegen.

In Nederland zijn de rund- en schapenhorzel uitgestorven, wel komt de paardenhorzel nog voor. De oudere maden van deze soort leven parasitair in de maag (zie foto hiernaast) en darmen van paarden. Via de uitwerpselen verlaat

de made het paard. Verpoping vindt plaats in de grond.

Bij het ree en andere wilde herkauwers komen ook nog een paar horzelsoorten voor (o.a. de rendierhorzel in Lapland). Ook het grootwild in Afrika ontkomt niet aan horzels. In onze collectie hebben we bijv. een mooi groot exemplaar door een student meegenomen van een Zwarte Neushoorn. Op de foto's onderaan deze pagina staan de (*Girostigma rhinocerontis* Hope) en nog de paardenhorzel (*Gasterophilus intestinalis* De Geer) afgebeeld. Deze laatste heeft ongeveer de grootte van een honingbij.

Uit de medische wereld krijgen we af en toe *Dermatobia* larven aangeleverd. Deze horzelachtige ontwikkelt zich vooral bij vee, maar ook mensen kunnen een dergelijke made dragen, vooral onder de haarhuid. In dat geval ziet de voortplanting er als volgt uit: de horzel legt eerst eitjes op muggen, die op hun beurt weer op de warmbloedige terecht komen en waar vervolgens eitjes uitkomen en de larf zich door de huid naar binnen boort. Vanwege de stevige naar buiten gerichte doornen moet de made meestal operatief verwijderd worden. 'Screw worm' is de toepasselijke Engelse naam.

